

NOVETATS D'ASSAIG

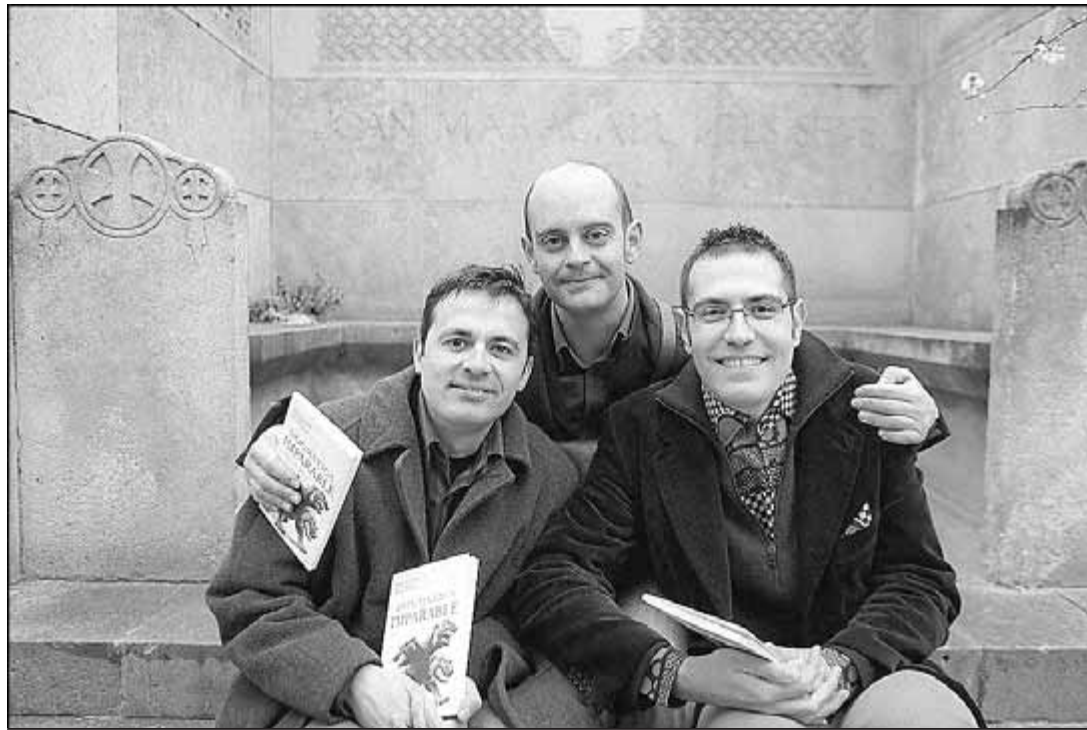
Imparables

TONI VALL

Sebastià Alzamora, Hèctor Bofill, Manuel Forcano, *Dogmàtica imparabile*. L'ESFERA DELS LLIBRES. Barcelona, 2005.

M'agraden els imparables. Em cauen bé. Llegint els seus llibres i escoltant el que diuen no és estrany pensar que fan veritables esforços per caure malament a tot déu. La contraportada del llibre que ens ocupa inclou una cita de Manel Ollé publicada en aquest diari i que cada cop que la lleigeixo em fa petar de riure: "Greus i cellajunts, s'exciten mútuament". M'encanta aquesta definició. No perquè Forcano, Alzamora i Bofill siguin greus, cellajunts i s'excitin mútuament sinó simplement per l'enorme poder del seu lèxic, per la seva sonoritat i contundència, perquè resumeix molt bé el que el seu autor pensa de les persones que defineix. I això no és poc. Sobretot tenint en compte que els autoproclamats imparables generen tants estímuls i de tan diversa naturalesa que és difícil parlar-ne. El llibre que ara ens ocupa és, d'entrada, una gran idea. Ens fa saber què pensen de la vida aquests tres individus que es pensen que són "uns iconoclastes però en realitat són uns *marranos*", en paraules de Francesc Garriga. No sé si són uns iconoclastes -segurament sí- però -i d'aquí el títol d'aquest comentari- *¿són uns marranos?* És a dir: folllen com a descosits i a la vegada pensen molt o pel contrari són uns onanistes que canalitzen les seves obsessions torturant el lector amb palles mentals. No ho sé. Però estic convençut que la segona d'aquestes suposicions és la que bull pel cap dels seus detractors.

Si alguna cosa es desprèn de la lectura de *Dogmàtica imparabile* és que són uns vividors. No perquè es dediquen a gratar-se el baixventre tot el dia i a viure de l'aire sinó uns vividors en el sentit literal de la paraula: viure en contraposició a patir, a fer-se mala sang, a conformar-se amb les desgràcies. Els tres autors es dediquen en sengles capítols del llibre a resumir quina és la seva filosofia de vida. Els tres coincideixen a refusar el món en què vivim, el sistema que se'ns imposa, la moral establerta. No els agrada el que veuen, però proposen la seva sistemàtica transgressió. El món és ple de catàstrofes, diuen, però també de coses meravelloses. Saber-ne gaudir,

HÈCTOR BOFILL, SEBASTIÀ ALZAMORA I MANEL FORCANO

saber espremer el suc de la llimona encara que el llimoner sigui emmig d'un camp de batalla devastat, aquest és el secret de tot plegat.

Alzamora és potser el més apocalíptic. Proposa la destrucció del model de societat occidental que vivim, "un retorn al caos primigeni", que ens torni certa forma d'innocència perduda. Proposa un decàleg de manaments, el vuitè dels quals és "Dilapidaràs complagut hisenda i pos-

Els tres imparables coincideixen a refusar el món en què vivim, el sistema que se'ns imposa, la moral establerta

sessió a canvi del plaer del teu cos". Esclar que el novè és: "Almenys un cop a la vida faràs l'amor amb algú del teu sexe".

Bofill comença amb una dissertació sobre la pèrdua de pes de la religió en els temps que vivim. I avança amb un seguit d'interessants reflexions sobre diversos temes, en especial una sobre el fet creatiu. Ve a dir que tan insubstancial és -l'exemple és de collita pròpia- una pel·lícula de Manoel de Oliveira com *Los bingueros*, aquell monument a

la ximpleria perpetrat per Pajares i Esteso. El no-res s'amaga tant darrere la deconstrucció estètica d'un poeta prepotent com davant una escultura de Lorenzo Quinn. On és doncs la veritat? És oculta, i per molt que ens hi esforcem mai li descobrirem ni tan sols un pèl de la barba. Bofill a més a més ens explicita un resum perfecte del llibre: "És en la nuesa de l'existència contra tota esperança, en la plena fortalesa del desposseïment, en el raig de vida i de plaer que emana només per un instant enmig de la destrucció, d'on parteix tot l'imaginari dels imparables, la fognada de plenitud efímera que marca la nostra literatura, la nostra política, el nostre pensament i la nostra manera d'ocupar el món".

La dissertació de Manuel Forcano és sens dubte la més brillant. Utilitza una conversa amb uns "amics" -Filocles i Heliodora- i evoca les seves trobades hedonistes mentre reflexiona sobre l'estat de les coses -títol d'una fantàstica pel·lícula de Wenders que bé es podria haver manllevat per encapçalar el llibre-. Forcano posa un exemple del tot il·lustratiu: l'any 1922 l'arqueòleg Howard Carter va descobrir la tomba de Tutankhamon i quan va treure el cap per la primera escaleta i li van preguntar què veia, va dir: "Only Wonderful Things". Aquestes coses meravelloses són, segons l'autor, les que haurien de motivar la nostra acció vital, vehicular els nostres interessos i inspirar els nostres desitjos. Viure armats en positiu, en definitiva, viure com un ciutadà de Canop, "d'acord amb la moral pròpia i avorrint la domesticació". L'última

part del llibre és una conversa entre els tres escriptors, que Hèctor Bofill té els nassos d'encapçalar així: "Què en resta, dels titans? Han mort del tot?".

Em veig incapaç de rebatre o subscriure teories a favor de les elits o sobre si convé cercar sempre l'excel·lència, la virtut i el gaudi etern. No sé si aquestes són les opcions més bellidors que se'ns plante-

gen o si són simples utopies que fugen del pragmatisme de la vida quotidiana que practiquen la majoria dels éssers humans. Esclar que existeix major pragmatisme que la reivindicació militant del *carpe diem* que fan aquests joves escriptors?

Com els bons llibres, *Dogmàtica imparabile* planteja moltes preguntes i els tres autors intenten correspondre-les amb respostes: moltes i molt intenses suggerències, poques certes absolutes. L'única certa que tinc és que som davant d'un llibre fantàstic, engolat com un catedràtic emèrit i més cellajunt que el setciències de la classe. Però també estimulants, com les mans d'una dona, com una mirada de Godard i una pregunta retòrica. *¿És aquest el llibre d'idees que reivindicquen els imparables? S'exciten tots mútuament? Escriuen per a algú que no siguin ells mateixos? Són els imparables. Els que no paren de guanyar premis i han animat una literatura, la catalana, amb certa tendència al badall i al cofoisme. Saben que no n'hi ha prou de remoure les aigües, dir quatre o cinc sornegueries ocurrents i arrencar a córrer. M'agraden aquests tres. Posen les coses en qüestió, pensen, són pedants i busquen sempre la bellesa. Fins i tot fan acudits i tinc la sensació que no es prenen gaire seriosament els uns als altres. O potser sí. Caldria fer una cervesa amb ells per saber-ho, o una absentia si volen. Però si es posen a parlar de Heidegger i Foucault crec que no els podria seguir el ritme.*

Llegendes
del drac, l'heroi i la donzella

Joan Soler i Amigó

Una selecció de llegendes d'arreu del món que expressen la lluita de l'heroi contra el monstre per deslliurar una donzella.

BAULA